

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/366/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214218824
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214218824.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov Mgr. Jozefa Mačeja a JUDr. Daniela Ilavského v právnej veci žalobkyne: Quantum Credit, a.s., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 02 Bratislava, IČO: 47 248 980, zastúpenej splnomocnenkyňou: PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 02 Bratislava, IČO: 36 668 745, proti žalovanému: B. E., nar. X. X. XXXX, bytom X. M. XXX/XX, XXX XX T. X., o 153,04 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 2. februára 2015 č. k. 8C 353/2014-27, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej a v časti trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 105,24 eur spolu s úrokom z omeškania 9,5% ročne zo sumy 22,93 eur od 4. októbra 2011 do zaplatenia, zo sumy 78,81 eur od 4. novembra 2011 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 9,25% ročne zo sumy 3,50 eur od 4. decembra 2011 do zaplatenia, II. vo zvyšku žalobu žalobkyne zamietol a III. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania titulom iných trov v sume 6,20 eur a titulom trov právneho zastúpenia v sume 22,20 eur. Svoje rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil poukazom na ust. § 43 ods. 1 písm. a), § 43 ods. 12 a § 78 ods. 9 ZoEK (zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení jeho neskorších zmien a doplnkov), § 52 ods. 1 až 4, § 53a ods. 1 a ods. 2 a § 517 ods. 2 O.z. (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien a doplnení), § 3 ods. 1 a § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. februára 2013 a vecne majú za preukázané, že žalovaný služby právnej predchodkyne žalobkyne využíval avšak odplatu za takto poskytnuté služby neuhradil z ktorého dôvodu potom považoval žalobu žalobkyne v časti o zaplatenie sumy 105,24 eur (predstavujúcu zmluvne dohodnutú odplatu za žalovaným odobraté právnu predchodkyňou žalobkyne riadne fakturované avšak žalovaným neuhradené telekomunikačné služby) za dôvodnú, vrátane žalobkyňou uplatneného zákonného úroku z omeškania z jednotlivých fakturovaných platieb (z ktorého dôvodu potom takto uplatnené pohľadávky žalobkyne voči žalovanému aj v celom rozsahu priznal), čo však neplatilo v prípade uplatneného práva žalobkyne na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 47,80 eur s príslušenstvom z dôvodu, že zmluvné dojednanie právnej predchodkyne žalobkyne a žalovaného o zmluvnej pokute nebolo možné považovať za individuálne dohodnuté a tak vzhľadom na jeho obsah predstavovalo neplatne dohodnutú zmluvnú podmienku pre jej neprijateľnosť. V tejto súvislosti ďalšej dôvodil, že takéto dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté aj v práve posudzovanej zmluve o pripojení v znení jej dodatku boli rozhodnutiami viacerých súdov už v minulosti považované za absolútne neplatné

z dôvodu ich neprijateľnosti (poukazujúc na rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 31. júla 2012 č. k. 9C 61/2012-32 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava z 13. novembra 2013 č. k. 24Co 449/2012-77 ako aj rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 2. júla 2013 č. k. 9C 53/2012 resp. rozsudok to istého súdu z 30. apríla 2013 č. k. 9C 65/2012-72) a tak právny predchodca žalobkyne bol priamo zo zákona povinný zdržať sa uplatňovania a používania takejto zmluvnej podmienky a nebol oprávnený si z nej uplatniť nároky voči žiadnemu zo spotrebiteľov. Uplatnenie takejto podmienky v tomto konaní (napriek zákazu jej používania z dôvodu jej neprijateľnosti) malo za následok nedôvodnosť žaloby domáhajúcej sa jej zaplatenia - dôvodil ďalej súd prvého stupňa. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne poukazom na ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a vecne pomerom úspechu a neúspechu žalobkyne v konaní (jej čistý úspech predstavoval 37,54%) v ktorom rozsahu jej potom priznal náhradu za zaplatený súdny poplatok v sume 6,20 eur (v pomernej časti 37,54% zo zaplateného súdneho poplatku v sume 16,50 eur) a náhrady trov právneho zastúpenia v rozsahu 22,20 eur (v pomernej časti 37,54% z trov právneho zastúpenia vyčíslených právnym zástupcom v sume 59,14 eur).

Rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti a v časti trov konania (výrok II. a III. rozsudku) napadla včasným odvolaním žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe aj v zamietajúcej časti uplatneného nároku vo veci samej a uložením žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni plnú výšku trov konania a trov právneho zastúpenia. Súdu prvého stupňa vytkla, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, považujúc dohodu o zmluvnej pokute za platnú, nespôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, nakoľko zo strany žalovaného aj v prípade právnu predchodkyňou žalobkyne používanej formulárovej zmluvy o pripojení zostáva iba na jeho slobodnom rozhodnutí, či takúto zmluvu uzatvorí, pričom v prejednávanej veci si žalovaný slobodne, bez nátlaku vybral právnu predchodkyňu žalobkyne za poskytovateľa verejných telekomunikačných služieb o ktoré mal záujem a napokon si sám vybral aj konkrétnu službu (v jeho prípade program RELAX 60 PLUS, v ktorom mal k dispozícii počas lehoty viazanosti 24 mesiacov dvojnásobný počet voľných minút a 50 voľných SMS správ) s tým, že ako potencionálny účastník mal právo na relevantné informácie zo strany právneho predchodcu žalobkyne, na základe ktorých sa mohol rozhodnúť, či s ňou vstúpi do zmluvného vzťahu a akú konkrétnu službu si vyberie. V prípade, že by mu tieto informácie potrebné pre jeho rozhodnutie sa poskytnuté neboli, mal možnosť výberu iných dodávateľov totožných služieb. Na podporu svojich tvrdení ďalej uviedol, že nadmerná ochrana spotrebiteľa vedie k neužívaniu jeho právneho postavenia v súkromno-právnych zmluvných vzťahoch, kde práve dojednanie zmluvnej pokuty má slúžiť na zabezpečenie plnenia tej strany, u ktorej je menší ekonomický záujem na plnení zmluvy.

Žalovaný odvolacie námietky nepodal a k odvolaniu žalobkyne sa nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba, účastníčka konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec (§ 212 ods. 1 O.s.p.) v medziach odvolania (v zamietajúcej časti zbytkových nárokov žalobkyne a rozhodnutia o trovách konania) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a je dôvodné ho v celom rozsahu potvrdiť (§ 219 ods.1 a ods. 2 O.s.p.). Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 23. februára 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia. U dôvodov predostretých súdom prvého stupňa dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), odvolací súd však vzhľadom na potrebu vyporiadať sa s námietkami žalobkyne doplní (§ 219 ods. 2 O.s.p. in fine) nasledovné:

Predmetom konania pred súdom prvého stupňa je žaloba žalobkyne o zaplatenie odplaty za poskytnuté mobilné hlasové služby v sume 153,04 eur, fakturované právnu predchodkyňou žalobkyne žalovanému faktúrou číslo 7109044453 splatnou dňa 30. októbra 2011 v sume 37,91 eur (žalobkyňa postúpená pohľadávka z tejto faktúry len v rozsahu istiny 22,93 eur s jej príslušenstvom), faktúrou číslo 7110473790 splatnou 3. novembra 2011 v sume 78,81 eur, faktúrou číslo 7111618272 splatnou dňa 3. decembra 2011 v sume 3,50 eur a zmluvnej pokuty fakturovanej faktúrou číslo 7212871250 splatnou 3. januára 2013 v sume 47,80 eur s príslušným úrokom z omeškania počítaným odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr.

Predmetom odvolacieho konania je posúdiť správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby žalobkyne v časti uplatneného práva na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 47,80 eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania počítaným zo sumy 47,80 eur od 4. januára 2013 zo zaplatenia ako aj rozhodnutia o trovách konania.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

O tom, že zmluvná pokuta plní funkciu paušalizovanej náhrady škody a je aj sankciou by nemali byť žiadne pochybnosti. Právna predchodkyňa žalobkyne ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobkyňa žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní právna predchodkyňa žalobkyne, prípadne žalobkyňa rovnakú zmluvnú pokutu ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom súdu prvého stupňa v tom, že podmienky za akých právna predchodkyňa žalobkyne dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú spotrebiteľa. V tejto súvislosti je ďalej potrebné uviesť, že v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana spotrebiteľa zavedená smernicou Rady 93/13 EHS (smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalostí. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Obligatornosť zásahu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§ 5 O.s.p.) nemôže poskytnúť poučenia o hmotnom práve. Cieľ článku VI. smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje zabezpečiť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde žalované sumy sú často obmedzené, môžu byť trovy právneho zastúpenia a s konaním spojené poplatky vyššie než žalovaná čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa a v takých konaniach je aj reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len ak národný súd prehlási, že má právomoc hodnotiť podmienky tohto druhu. V zmysle vyššie uvedených skutočností a názorov potom súd prvého stupňa správne posúdil podmienky obsiahnuté v dodatku k zmluve o pripojení uzatvorenom medzi právnu predchodkyňou žalobkyne a žalovaným z 31. mája 2011 a to v častiach týkajúcich sa dohodnutej povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu a dospel k správne záveru, že zmluvná podmienka dojednaná v predmetnom dodatku k zmluve o pripojení v bode 4. dodatku v znení „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1., písm. b) alebo v bode 3. tohto dodatku, alebo v článku 3. bod 3.5 všeobecných podmienok, alebo v článku 5. bod 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok v dôsledku ktorého dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku“ je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti. Už samotné spojenia uvádzané v dodatku k zmluve o pripojení, teda pod citovaným bodom 3. dodatku v znení „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1. písm. b) alebo v bode 3. tohto dodatku alebo v článku 3. bod 3.5 všeobecných podmienok alebo v článku V. bod 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok ...“ signalizuje neurčitých okruh rôznych porušení

alebo vzťahov a zmluvné pokuty za porušenie povinnosti ktoré dodávateľ označí len indikatívne sú neakceptovateľné a predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Žalobkyňa uplatňuje od žalovaného sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti a vo výške ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Ďalej je potrebné uviesť, že neprijateľnosť sankcie, ktorej zaplata sa žalobkyňa v tomto konaní domáha sa prejavuje aj v spojení s časovým aspektom jej uloženia. Žalobkyňa resp. jej právna predchodkyňa ako dodávateľka vôbec nerozlišuje medzi prípadom, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a medzi prípadom keď spotrebiteľ ukončí zmluvu na začiatku doby viazanosti. V oboch prípadoch je snaha zaviazať spotrebiteľa rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné. Ustanovenia § 544 a 545 Občianskeho zákonníka nevyklúčujú možnosť dojednanie zmluvnej pokuty za omeškanie s platením peňažného záväzku. Umožňujú však dojednanie, ktorým výšku zmluvnej pokuty je možné vyjadriť aj percentuálnou čiastkou v závislosti na dĺžke doby porušenia povinností. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobkyni ani jej právnej predchodkyni právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Pokiaľ ide o moderačné právo súdu vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty je potrebné uviesť, že odvolací súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty a bolo by aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyiac nieslo riziko, že žalobkyňu by neodradilo takéto opatrenie pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná a predsa len by zostala a neprímerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov. Okrem toho absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vylučuje právnu úpravu, ktorá by súdu umožňovala obsah zmluvnej podmienky zmeniť následne potom ako jej neprijateľnosť skonštatoval.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, keď tento správne v súlade s ust. § 142 ods. 2 O.s.p. rozhodol i o náhrade trov prvostupňového konania a žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu zodpovedajúcej jej čistému úspechu v spore.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanému majúcemu vo veci plný úspech náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.